

Vergaderjaar 2011–2012

32 637

Bedrijfslevenbeleid

Nr. 17

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2011

Tijdens het gevoerde overleg met de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over het bedrijfslevenbeleid op 31 maart jl. heb ik toegezegd om de totale innovatiebudgetten vanaf 2008 in beeld te brengen (Kamerstuk 32 637, nr. 2). Graag wil ik u met deze brief informeren over de rijksbrede middelen die jaarlijks voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek beschikbaar zijn (geweest).

De lijn van het kabinet is dat ondernemers geen complexe subsidies nodig hebben om te innoveren, maar uitstekende randvoorwaarden. Vanuit dit uitgangspunt bouwt het kabinet aan een versterking van het innovatievermogen met minder subsidies, meer kredieten, een aantrekkelijk fiscaal pakket en een kennisinfrastructuur die ten dienste staat van economie en maatschappij.

Hiertoe is het van belang dat het fundamentele en toegepaste onderzoek meer met elkaar worden verbonden en dat de samenwerking tussen het bedrijfsleven en kennisinstellingen (en de overheid) wordt geïntensiveerd, waardoor (extra) private investeringen in research en development worden gerealiseerd.

Onderstaande tabellen laten zien dat voor kennisontwikkeling en innovatie aan het eind van deze kabinetsperiode (2015) totaal een kleine € 4 mld.¹ beschikbaar is. Vergeleken met het pré-crisisjaar 2008 (€ 3,2 mld.) ligt het uitgavenniveau (inclusief fiscale maatregelen) in 2015 ruim € 0,7 mld. hoger. Dit komt vooral door uitbreiding van het fiscale pakket (WBSO, Innovatiebox, RDA, RDA+). Tussen 2008 en 2009/2010 stegen de uitgaven voor kennisontwikkeling en innovatie vooral door het tijdelijke pakket aan crisis- en herstelmaatregelen (o.a. kenniswerkersregeling en de intensivering van de WBSO).

¹ Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen werd een totaalbedrag van € 3,8 mld. genoemd. Dat bedrag was echter gebaseerd op voorlopige cijfers uit de tabellen in de bijlage van deze brief.

Innovatiebudget EL&I

Navolgende tabel geeft voor het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) de uitgaven aan innovatie weer. Voor een uitgebreide onderverdeling verwijs ik naar de bijlage¹.

Tabel 1. Uitgaven aan innovatie EL&I (in mln euro)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Basispakket innovatie</i>	75	75	87	70	80	66	30	36
<i>Innovatiefonds MKB+ (o.a. innovatiekrediet)</i>	12	29	28	59	84	93	104	115
<i>Programmatisch pakket</i>	396	463	450	624	579	472	403	279
<i>Energie</i>	106	134	124	116	121	129	117	90
<i>ICT</i>	20	20	20	20	20	20	20	20
<i>Voormalig LNV (innovatieregelingen)</i>	77	33	38	77	66	44	38	34
Totaal EL&I	686	754	748	966	950	824	713	575

Bedragen zijn op kasbasis. Aandeel loon- en prijsbijstelling na 2011 is niet verwerkt. Bij de uitgaven t/m 2010 gaat het om gerealiseerde cijfers. De middelen voor de jaren 2011 en verder zijn gebaseerd op de begroting voor 2012.

In de bovenstaande reeks is zichtbaar (binnen de reeks programmatisch pakket) dat de middelen voor TNO en de GTI's vanaf 2011 van andere departementen zijn overgeheveld naar de EL&I-begroting. De middelen voor TNO en de GTI's t/m 2010 staan in tabel 3.

Het innovatiebudget van EL&I daalt in de periode 2011–2015 met € 0,4 mld. Dit wordt echter gecompenseerd door de € 0,5 mld. extra ruimte voor fiscale maatregelen ter stimulering van innovatie. Zie hiervoor de onderstaande tabel.

Tabel 2. Fiscale middelen (in mln euro)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>WBSO</i>	447	704	872	878	872	723	723	723
<i>RDA</i>	0	0	0	0	250	375	500	500
<i>Aanvullend Fiscaal Innovatiepakket (begroting 2012)</i>	0	0	0	0	0	100	100	100
<i>Octrooibox (t/m 2009)/Innovatiebox 2010 t/m 2015</i>	350	350	625	625	625	625	625	625
Totaal fiscale maatregelen	797	1054	1497	1503	1747	1823	1948	1948

Onderzoeksmiddelen OCW

Naast de begroting van EL&I bevat de begroting van OCW uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek. Deze middelen, die geen innovatiemiddelen zijn en ook niet voor toegepast onderzoek worden aangewend, zijn in onderstaande tabel opgenomen. Van deze middelen voor wetenschappelijk onderzoek zal, oplopend tot, 350 M € gericht gaan worden op de topsectoren.

Tabel 3. Uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (in mln euro)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Wetenschappelijk Onderzoek</i>	858	1006	1090	883	783	688	598	459
<i>Wetenschappelijk onderzoek (voor topsectoren)</i>	0	0	0	0	90	175	260	350
<i>FES-projecten</i>	84	86	63	26	20	4	2	0
Totaal OCW	942	1092	1153	909	893	867	860	809

Bedragen zijn op kasbasis. Aandeel loon- en prijsbijstelling na 2011 niet verwerkt. Bij de uitgaven t/m 2010 gaat het om gerealiseerde cijfers. De middelen voor de jaren 2011 en verder zijn gebaseerd op de begrotingen voor 2012 en het TOF-overzicht.

Innovatie- en onderzoeksbudgetten bij overige departementen

Naast de begroting van EL&I en OCW bevatten ook andere begrotingen uitgaven voor (wetenschappelijk) onderzoek en innovatie. Deze middelen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Dit beeld is nodig om een volledig antwoord op de Kamervraag te geven. De bijlage bevat een gedetailleerd beeld van de beleidsposten per departement.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Tabel 4. Uitgaven aan (wetenschappelijk) onderzoek en innovatie andere departementen (in mln euro)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Buitenlandse Zaken</i>	89	114	78	70	70	70	70	70
<i>Infrastructuur en Milieu</i>								
– voormalig V&W	46	61	91	66	46	8	14	6
– voormalig VROM	83	173	177	182	183	149	153	153
<i>Volksgezondheid, Welzijn en Sport</i>	233	297	355	387	286	219	178	152
<i>Defensie</i>	79	85	75	81	64	59	59	56
<i>Veiligheid en Justitie</i>	7	9	9	37	28	10	10	10
<i>EL&I (voormalig LNV)</i>	247	234	225	201	184	189	177	172
<i>Sociale Zaken en Werkgelegenheid</i>	0	0	0	0	0	4	4	4
Totaal overige departementen	784	973	1010	1024	861	708	665	623

Bedragen zijn op kasbasis. Aandeel loon- en prijsbijstelling na 2011 niet verwerkt. Bij de uitgaven t/m 2010 gaat het om gerealiseerde cijfers. De middelen voor de jaren 2011 en verder zijn gebaseerd op de begrotingen voor 2012 van de verschillende departementen en het TOF-overzicht.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen